

ประเทศผู้ผลิตที่สำคัญของโลก ปี 64	
ผลผลิต (ล้านตันข้าวสาร) จีน	149.0
อินเดีย	125.0

ข้าว

ชื่อไทย : ข้าว

ชื่อสามัญ/ชื่ออังกฤษ : RICE

ชื่อวิทยาศาสตร์ : *Oryza sativa*

โดย : กลุ่มส่งเสริมระบบการผลิตข้าว

เบอร์โทรศัพท์ : 02 940 6100

ประเทศผู้นำเข้าที่สำคัญของโลก ปี 64	
ผลผลิต (ล้านตันข้าวสาร)	
จีน	4.7
ฟิลิปปินส์	2.9

	สถิติการผลิต							
	นาปี				นาปรัง			
	ปี 62	ปี 63	ปี 64	ปี 65	ปี 62	ปี 63	ปี 64	ปี 65
จำนวนเกษตรกร (ล้านราย)	4.431	4.549	4.650	-	0.552	0.424	0.442	-
พื้นที่ปลูก (ล้านไร่)	61.197	62.438	62.600	-	7.342	8.343	10.112	-
ผลผลิตเฉลี่ย (กก./ไร่)	420	423	416	-	620	637	646	-
ผลผลิตรวม (ล้านตัน)	25.178	26.424	26.019	-	4.554	5.310	6.529	-

ต้นทุน / ผลตอบแทน (บาทต่อไร่)	
ต้นทุน (ปี 64/65) บาท/ไร่	
- นาปี	3,975.712
- นาปรัง	3,749.584
ผลตอบแทนนาปี (บาท/ไร่/ปี)	
- นาปี	- 1,048
- นาปรัง	- 96

ประเทศผู้ส่งออกที่สำคัญของโลก ปี 64	
ผลผลิต (ล้านตันข้าวสาร)	
อินเดีย	20.0
ไทย	6.5

ปริมาณการบริโภคภายในประเทศ			
	ปี 62	ปี 63	ปี 64
ปริมาณ (ล้านตันข้าวเปลือก)	13.321	13.320	17.688

ปริมาณการนำเข้าของไทย	
ปริมาณ (ตัน)	25.216
มูลค่า (ล้านบาท)	381.94

(ราคาขาย (บาท/ตัน))													
ปี		ม.ค.	ก.พ.	มี.ค.	เม.ย.	พ.ค.	มิ.ย.	ก.ค.	ส.ค.	ก.ย.	ต.ค.	พ.ย.	ธ.ค.
62	เปลือกเจ้า	7,745	7,620	7,610	7,837	7,834	7,782	7,694	7,897	7,827	7,921	7,881	7,705
	หอมมะลิ	15,145	15,590	15,721	15,646	15,726	15,771	15,508	16,035	16,562	16,291	14,322	13,529
63	เปลือกเจ้า	7,756	8,166	8,655	9,453	9,319	9,052	8,910	9,297	9,419	8,804	8,181	8,408
	หอมมะลิ	13,757	13,914	13,949	14,471	14,871	14,868	14,630	14,409	13,238	11,715	10,403	11,185
64	เปลือกเจ้า	9,001	9,148	9,312	9,068	8,742	8,474	8,257	7,508	7,442	7,586	7,693	7,788
	หอมมะลิ	11,812	11,862	11,823	11,836	11,433	10,862	10,320	9,903	9,813	9,725	9,372	9,952

ปริมาณการส่งออกของไทย			
	ปี 62	ปี 63	ปี 64
ปริมาณ (ล้านตันข้าวสาร)	5.931	5.245	6.117
มูลค่า (ล้านบาท)	99.979	106.66	107.758

ช่วงเวลาที่ผลผลิตข้าวออก (ร้อยละ)												
ปี	ม.ค.	ก.พ.	มี.ค.	เม.ย.	พ.ค.	มิ.ย.	ก.ค.	ส.ค.	ก.ย.	ต.ค.	พ.ย.	ธ.ค.
64		18.62	31.36	27.06	10.99	7.35	3.64	5.67	6.76	8.05	67.13	9.82
65	1.99	0.89	0.29	0.38								

ที่มา : สำนักงานเศรษฐกิจการเกษตร

ข้าว

ศักยภาพ/จุดเด่น	ปัญหาข้อจำกัด	แนวทางการพัฒนา/แก้ไข
<ol style="list-style-type: none"> 1. ประเทศไทยมีสภาพแวดล้อมที่เหมาะสมต่อการเพาะปลูกข้าว และมีพันธุ์ข้าวที่หลากหลายเหมาะสมในแต่ละพื้นที่ 2. สามารถปลูกข้าวได้ตลอดทั้งปี ทั้งข้าวนาปีและนาปรัง จึงมีผลผลิตออกสู่ตลาดอย่างต่อเนื่อง 3. ประเทศไทยมีผู้ประกอบการที่มีความเชี่ยวชาญในด้านการแปรรูปและการส่งออกสูง ทำให้สามารถผลิตข้าวคุณภาพดีส่งออกตามความต้องการของแต่ละประเทศได้ 	<ol style="list-style-type: none"> 1. การพัฒนาระบบชลประทานยังมีข้อจำกัดด้านศักยภาพ 2. มีการระบาดของโรคและแมลงที่สำคัญ เช่น โรคไหม้คอรวง และเพลี้ยกระโดดสีน้ำตาล 3. ประสิทธิภาพการผลิตของเกษตรกรต่ำ ใช้เทคโนโลยีการผลิตไม่เหมาะสมและการนำผลการวิจัยไปสู่การปฏิบัติมีน้อย ทำให้ต้นทุนการผลิตสูง 4. ประเทศคู่แข่ง เวียดนาม ได้พัฒนาข้าวพื้นนุ่มซึ่งเป็นที่นิยมในประเทศจีน ฟิลิปปินส์ มาเลเซีย สิงคโปร์ กาน่า ไอร์วีรีโคสต์ เป็นต้น ส่งผลกระทบต่อ การส่งออกข้าว และยังมีผลผลิตต่อไร่สูงกว่าเนื่องจากระบบชลประทาน และลักษณะพันธุ์ข้าวให้ผลผลิตสูงกว่าไทย เนื่องจากมีระบบชลประทานและการใช้พันธุ์ข้าวที่ให้ผลผลิตสูง 5. ขาดแคลนพันธุ์ข้าวพื้นนุ่มที่มีคุณภาพและผลผลิตต่อไร่ที่สามารถแข่งขันได้ 6. เกษตรกรเก็บเมล็ดพันธุ์ข้าวหอมมะลิหลังการเก็บเกี่ยวไว้ทำพันธุ์ในหลายรอบการผลิต ทำให้คุณภาพของข้าวหอมมะลิลดลง ส่งผลให้ผลผลิตลดลง 7. มีการแข่งขันอย่างรุนแรงในตลาดส่งออกข้าว เนื่องจากราคาข้าวขาวและข้าวฝั่งของอินเดียยังอยู่ในระดับต่ำกว่าไทย ประมาณ 20 – 40 เหรียญสหรัฐต่อตันทำให้ไทยสูญเสียเสียส่วนแบ่งตลาดส่งออกข้าวขาวและข้าวฝั่ง 8. การระบาดของเชื้อไวรัส COVID-19 ส่งผลกระทบต่อ การเติบโตทางเศรษฐกิจของประเทศผู้นำเข้าข้าวทำให้กำลังซื้อลดลง 	<ol style="list-style-type: none"> 1. เพิ่มระบบชลประทานวิจัยและพัฒนาพันธุ์ที่ต้านทานเพลี้ยกระโดดสีน้ำตาล 2. กำหนดพื้นที่ปลูกข้าวที่เหมาะสม เพื่อให้สามารถดำเนินการตามนโยบายและมาตรการได้ตามเป้าหมาย 3. ส่งเจ้าหน้าที่ไปศึกษาข้อมูลประสิทธิภาพการผลิตและการตลาดของประเทศจีน ญี่ปุ่น อินเดีย สหรัฐอเมริกา เวียดนาม 4. กรมการข้าวได้สร้างการกระจายเมล็ดพันธุ์ ผลิตเมล็ดพันธุ์ดีจากศูนย์ข้าวชุมชนโดยเพิ่มศูนย์เมล็ดอีก 6 แห่ง โดยไม่ได้เพิ่มบุคลากร 5. ปรับโครงสร้างการผลิตในประเทศ เพื่อรองรับการปรับตัวของประชาคมเศรษฐกิจอาเซียน 6. ส่งเสริมหรือสนับสนุนให้มีการผลิตข้าว GAP อย่างเป็นระบบทั้งข้าวเปลือกและข้าวสารที่มีสัญลักษณ์ Q เช่น ข้าวหอมมะลิ ข้าวอินทรีย์ 7. ส่งเสริมให้เกษตรกรใช้เทคโนโลยีอย่างเหมาะสม 8. ทรนรงค์ให้บริโภคนและแปรรูปภายในประเทศเพิ่มขึ้น 9. วิจัย พัฒนา สายพันธุ์ข้าวใหม่ให้สามารถแข่งขันได้กับประเทศเพื่อนบ้านได้ 10. สร้างการรับรู้เพื่อรองรับสถานการณ์การเปลี่ยนแปลงทางภูมิอากาศ (Climate Change)